

KTMÜ-TÜRKSAM

HABER BÜLTENİ
TEMMUZ 2024 / 76. SAYI

KIRGIZİSTAN'DA OTOMOBİL VE TİCARİ ARAÇ MONTAJ VE ÜRETİM TESİSİ KURULDU

4,7 hektarlık alana kurulan tesisin açılışı, Özbekistan'ın başkenti Taşkent'e ziyaret gerçekleştiren Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov ile Özbekistan Cumhurbaşkanı Şefket Mirziyoyev'in katılımıyla video konferans üzerinden yapıldı. Törende, Kırgızistan'ın bağımsızlık tarihinde ilk kez bir otomobil üretim tesisinin kurulduğuna dikkat çekildi. Kırgızistan Ekonomi ve Ticaret Bakan Yardımcısı Aynura Üsenbekova, gazetecilere yaptığı açıklamada, ilk olarak yılda 1000 aracın seri üretim bandından çıkacağını söyledi. Tesisin kuruluşu için üç etapta toplam 50 milyon dolar yatırım yapılacağını söyleyen

Üsenbekova, ilk olarak 6 farklı araç türünün üretileceğini ve kuruluş işlerinin sona erdirilmesiyle 20 araç türünün üretileceğini ifade etti. Üsenbekova, otomobil ve ticari araçlarda kullanılan parçaların gelecek 5-6 yılda yüzde 30'luk bir yerlilik oranına ulaşmasını hedeflediklerini aktardı. Açılış töreninin ardından katılımcılara ve gazetecilere bazı araçlarla test sürüşü imkanı sunuldu. Ülkenin Çuy Bölgesi'ndeki Moskova ilçesinde yer alan tesislerin yapımını öngören yatırım anlaşması, Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev'in 26-27 Ocak 2023 tarihlerinde Kırgızistan'a yaptığı resmi ziyareti sırasında imzalanmıştı.

KIRGIZİSTAN'IN ÖZBEKİSTAN TİCARET TEMSİLCİLİĞİ İLE HAVAS FOOD ARASINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI İMZALANDI

Kırgızistan'ın Özbekistan'daki Ticaret Temsilciliği ile Havas Food Company arasında bir anlaşma imzalandı. Kırgız Cumhuriyeti Ticaret ve Sanayi Odası'ndan yapılan açıklamada bu konuda bilgi verildi.

Taşkent'te Ticaret Misyonu "Kırgızistan'ın Tadı" adlı bir etkinlik düzenledi. Eftar Agro-Complex LLC, Tatımal Grup Şirketi, Ceti Baatır ticari markası, Alayku Organics LLC, Zolotoy Oreh LLC, İşker Keydji LLC, Adal Azık (Toyboss) LLC, ProdMix LLC, Asia Brand LLC gibi ülkenin önde gelen şirketleri tek bir platformda bir araya geldi.

Etkinlik sırasında yapılan sunumlar, Kırgız üreticilerin ürünlerinin potansiyelini ve kalitesini göstermelerine olanak sağladı. Sunumlar, Taşkent ve Taşkent bölgesindeki en büyük perakende zincirlerinin temsilcilerinin ilgisini çekti.

Etkinliğin sonucunda Almaz Temirbekov tarafından temsil edilen Kırgızistan'ın Özbekistan'daki Ticaret Temsilciliği ile Havas food LLC Ticari Müdürü Pulat Mavlyanov arasında bir işbirliği memorandumu imzalandı. Anlaşmanın, Kırgız üreticilere Taşkent ve Taşkent bölgesi pazarına erişim sağlayarak yeni umutlar açacağı belirtildi.

BİR TÜRK ŞİRKETİ KIRGIZİSTAN'DA TURİZM ALANINDA PROJELER OLUŞTURMAK İÇİN BİR ÇALIŞMA GRUBU KURMAK İSTİYOR

Kirgizistan Ekonomi Bakanı Daniyar Amangeldiyev, Antalya Milyonerler Kulübü yönetimiyle bir araya geldi. Bu haber bakanlığın basın servisi tarafından duyuruldu.

Görüşmede Bakan, özellikle turizm sektörüne odaklanarak planlanan öncelikli altyapı projeleri hakkında konuştu. Amangeldiyev, dört mevsim hizmet verecek Baytik Mountain Resort, Üç Zirve ve Çatkal Resort projeleri gibi girişimlerin önemini vurguladı. Turizm Geliştirme Destek Fonu yatırımcılarına bu projeler hakkında

ayrıntılı bilgi vererek potansiyellerini ve yatırım fırsatlarını anlattı.

Kirgizistan'da iş yaparken yabancı yatırımcılara sağlanan koşullara ve garantilere özel önem verilmektedir. Bakan, hükümetin kapsamlı destek sağlamaya ve projelerin başarılı bir şekilde uygulanması için elverişli koşullar yaratmaya hazır olduğunu belirtti.

Toplantının ardından taraflar, daha fazla işbirliği ve söz konusu projelerin uygulanmasının hazırlanması için çalışma grupları oluşturma konusunda anlaştı.

GAYRİ RESMİ TDT ZİRVESİNİN SONUÇLARININ ARDINDAN BİR DİZİ BELGE İMZALANDI

Cumhurbaşkanı Sadyr Caparov 6 Temmuz'da Azerbaycan'ın Şuşa kentinde düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı üye ülkeler başkanları gayri resmi zirvesine katıldı.

Cumhurbaşkanlığı Basın Servisinin bildirdiğine göre zirveye Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev başkanlık etti.

Zirve sonunda TDT üyesi ülkelerin liderleri aşağıdaki belgeleri imzaladı:

- TDT gayri resmi zirvesinin Karabağ Deklarasyonu;
- TDT Sekreteriyasının personel ve bütçesinin artırılmasına ilişkin karar;
- TDT üyesi ülkeler arasında uluslararası karayolu taşımacılığı alanında işbirliği ve elektronik yetkilendirmenin kullanımına ilişkin Mutabakat Memorandumu.

KIRGIZİSTAN'IN BATKEN BÖLGESİ'NDE KIRGIZ-TÜRK ORTAKLIĞINDA PETROL RAFİNERİSİ KURULUYOR

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, Bakan Taalaybek İbrayev, Batken Bölgesi'nde Kadamcay ilçesine bağlı Kok-Talaa köyündeki rafinerinin inşaatında incelemelerde bulundu ve yetkililerden bilgi aldı.

Şirket yetkilileri, Kırgız Petrol Doğal Gaz Devlet Kurumu (Kırgıztransneftegaz) ve Kırgız-Türk K-Petrol Gaz Şirketinin günde 500 ton ham petrol işleme kapasiteli rafinerisinin Eylül sonunda faaliyete geçmesinin planladığını ifade etti.

Yetkililer, şu anda 41 Kırgız ve 10 Türk uzmanın çalıştığı, yatırımın toplam maliyetinin 91 milyon dolar olduğu, inşaatın yüzde 90'ının tamamlandığı, 4 petrol kuyusunda onarım ve hazırlık çalışmalarının sürdüğü, gerekli izinlerin çıktığı bilgisini paylaştı.

Kırgız-Türk K-Petrol Gaz Şirketi, 23 Mart 2023'te "Tunduk Soh" ve "Çongara Galça" petrol sahalarının ortak işletilmesi için kurulmuştu.

SADIR CAPAROV'UN ÖZBEKİSTAN'A RESMİ ZİYARETİ SIRASINDA BİR DİZİ BELGE İMZALANDI

Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sadır Caparov'un 18 Temmuz'da Özbekistan Cumhuriyeti'ne yaptığı resmi ziyaret sırasında bir dizi ikili belge imzalandı.

İmzalanan belgeler şunlardır:

1. Kırgız Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlarının ortak açıklaması;
2. Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında gizli bilgilerin değişimi ve karşılıklı korunmasına ilişkin anlaşma;
3. Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında vatandaşların karşılıklı gezilerine ilişkin 3 Ekim 2006 tarihli Anlaşmada değişiklik yapılmasına ilişkin Protokol;
4. Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kuruluna bağlı Mimarlık, İnşaat, Konut ve Toplumsal Hizmetler Devlet Ajansı ve Özbekistan Cumhuriyeti İnşaat, Konut ve Toplumsal Hizmetler Bakanlığı arasında inşaat faaliyetleri alanında işbirliğine ilişkin protokol;
5. Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kuruluna bağlı Devlet Kamu Hizmeti ve Yerel Özyönetim Ajansı ile Özbekistan Cumhurbaşkanı'na bağlı Kamu Hizmeti Geliştirme Ajansı arasında kamu hizmeti ve yerel özyönetim alanında işbirliği protokolü;
6. Kırgız Cumhuriyeti Kültür, Enformasyon, Spor ve Gençlik Politikası Bakanlığı ve Özbekistan Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı arasında kültür

ve sanat alanında işbirliği protokolü;

7. Kırgız Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti arasında tarım ve gıda tedariki alanındaki işbirliğinin 2024-2026 yılları için daha da geliştirilmesine yönelik "Yol Haritası";
8. Kırgız Cumhuriyeti Çalışma, Sosyal Güvenlik ve Göç Bakanlığı ve Özbekistan Cumhuriyeti Çalışma ve Yoksulluğu Azaltma Bakanlığı arasında çalışma, istihdam ve göç alanında niyet protokolü;
9. Kırgız Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti arasında 2024-2026 için fiziksel kültür ve spor alanında işbirliğinin geliştirilmesine yönelik pratik önlemler planı ("Yol Haritası");
10. Kırgız Cumhuriyeti Bişkek Belediye ve Özbekistan Cumhuriyeti Taşkent şehri Hokimiyat arasında 5 Eylül 2017 tarihli ticari, ekonomik, kültürel ve insani alanlarda işbirliğine ilişkin Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin eylem planı 2024-2026 için;
11. Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'na bağlı Ulusal Stratejik Girişimler Enstitüsü ve Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'na bağlı Stratejik ve Bölgelerarası Araştırmalar Enstitüsü arasında mutabakat zaptı;
12. Özbekistan Cumhuriyeti Yatırım, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Kırgız Cumhuriyeti Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı arasında 2024-2030 yılları için Özbekistan Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti arasındaki karşılıklı ticaret hacminin artırılmasına yönelik eylem planı.

**TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜLKELERİ ARASINDAKİ YÜK TAŞIMACILIĞI
KOLAYLAŞTIRILACAK**

Akorda basın servisinin bildirdiğine göre, Kazakistan Devlet Başkanı Kazakistan Cumhuriyeti'nin "Türk Devletleri Teşkilatı ülkelerinin hükümetleri arasında uluslararası kombine yük taşımacılığı anlaşmasının onaylanmasına ilişkin" kanunu imzaladı.

Bu anlaşmanın 11 Kasım 2022 tarihinde Semerkant'ta Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) üyeleri tarafından imzalandığını belirtmek gerekir.

Belge, farklı ulaşım modları kullanılarak uluslararası yük taşımacılığının basitleştiril-

mesinin yanı sıra TDT ülkeleri arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesini amaçlamaktadır.

Ulaştırma Bakanlığı'ndan daha önce bildirildiği üzere 2023 yılı sonunda Kazakistan ile TDT ülkeleri arasındaki kargo taşımacılığı hacmi, 2022 yılına göre %20 artarak yaklaşık 35 milyon ton kargo olarak gerçekleşmiştir. Anlaşmanın kabulü, Kazakistan üzerinden transit mal taşımacılığı hacminin daha da artmasını sağlayıcı koşullar yaratacaktır.

ASTANA'DA AZERBAJYCAN-KAZAKİSTAN HİSSEDARLAR ANLAŞMASININ DEĞİŞİMİ İÇİN TÖREN DÜZENLENDİ

Kapital.kz iş bilgi merkezi muhabirinin fonun basın servisine atfen bildirdiğine göre, Samruk-Kazına JSC Yönetim Kurulu Başkanı Nurlan Jakupov, Azerbaycan Cumhuriyeti Ekonomi Bakanı, Azerbaijan Investment Holding Denetim Kurulu üyesi Mikail Cengiz oğlu Cabbarov ile ortak yatırım fonunun yönetimine ilişkin bir anlaşma imzaladı.

Bu, "SK-AIH Investment Fund Ltd." ortak fonunun temel yönetim koşullarını belirlemeye yönelik bir hissedarlık anlaşmasıdır. Bu işbirliğinin Kazakistan ve Azerbaycan arasındaki ikili ilişkiler açısından stratejik bir nitelik taşıdığını belirtmek gerekir. Kazak-Azeri yatırım fonunun faaliyetleri, Trans-Hazar Uluslararası Ulaşım Güzergahının geliştiril-

mesine yönelik yatırım projelerinin uygulanması da dahil olmak üzere Kazakistan ve Azerbaycan ekonomisinin çeşitli sektörlerinde yatırımları harekete geçirmeyi amaçlamaktadır.

Hatırlanacağı üzere Mart 2024'te Azerbaycan'da Samruk-Kazına ve Azerbaijan Investment Holding, eşitlik temelinde bir ortak girişim kurulmasını öngören bir stratejik ortaklık anlaşması imzalamıştı. 27 Haziranda Uluslararası Finans Merkezi "Astana" sitesinde "SK-AIH Investment Fund Ltd." ortak fonu tescil edilmiştir.

1 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla "Samruk-Kazına" fonunun SK-AIH Investment Fund Ltd. şirketinin %50 hissesine sahip olduğu bilinmektedir.

KAZAKİSTAN, TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜLKELERİNİ ORTA KORİDOR'UN KAPASİTESİNİ TAM OLARAK KULLANMAYA ÇAĞIRIYOR

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) ülkelerinin Orta Koridor boyunca ticaret hacmini ve yük trafiğini arttırması gerekmektedir. Report'un haberine göre Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev bu açıklamayı Şuşa'da düzenlenen TDT zirvesinde yaptı.

Akorda basın servisi tarafından aktarılan konuşmasında Tokayev, Kazakistan'ın Teşkilatın dönem başkanı olarak faaliyetlerinin etkinliğinin arttırılmasına katkıda bulunduğunu belirtti.

Tokayev, aynı zamanda Türk Devletleri Teşkilatı'nın statüsünün daha da güçlendirilmesi gerektiğine işaret etti ve faaliyetlerinin planları ve öncelikli alanlarına ilişkin vizyonunu paylaştı.

Tokayev, "TDT üyeleri ve diğer ülkelerle ticaret hacminin ve yük trafiğinin arttırılması gerekmektedir. Trans-Hazar uluslararası taşımacılık güzergahının potansiyelinden tam olarak faydalanılmalıdır" dedi.

Tokayev, bu koridor boyunca konteyner trafi-

ği hacminin 2023 yılına kıyasla iki katına çıktığını da sözlerine ekledi. Kargo teslim süresini kısaltmak için Dijital Ticaret Koridoru multimodal dijital platformunun hayata geçirildiğini belirtti. Tokayev şu ifadeleri de kullandı: "Azerbaycan tarafı bu doğrultuda bizimle yakın işbirliği içindedir. Şu anda iki ülke demiryolu idarelerinin entegrasyonu tamamlanmış durumda. Bu sayede geçen yıl Orta Koridor boyunca yük trafiği hacmi %65 ya da yaklaşık 3 milyon ton arttı. Ayrıca Aktau limanındaki deniz merkezinin imkânları, taşınan konteyner sayısının 300.000'e kadar çıkarılmasına olanak sağlamaktadır. Deniz limanı Hazar havzası ülkelerinden ve Orta Asya'dan gelen gemileri kabul etmektedir."

Trans-Hazar uluslararası taşımacılık rotası (Orta Koridor) Çin, Kazakistan, Hazar Denizi su alanı, Azerbaycan, Gürcistan ve daha sonra Türkiye ve Avrupa ülkelerine uzanmaktadır.

FATİNOĞLU HOLDİNG BATI KAZAKİSTAN BÖLGESİNE YATIRIM YAPMAKLA İLGİLENİYOR

Batı Kazakistan Bölge Valisi Nariman Turegaliev, Türk holdingi Fatinoğlu'nun temsilcileriyle bir görüşme gerçekleştirdi. Görüşmede taraflar, Batı Kazakistan bölgesi topraklarında yeni bir yüksek teknoloji üretimi yaratma projesi çerçevesinde işbirliği olasılığını ele aldı.

Nariman Turegaliev, projenin uygulanmasında her türlü desteği vermeye hazır olduklarını ve şu anda Batı Kazakistan bölgesi topraklarında Türk sermayesinin katılımıyla yedi işletmenin faaliyet gösterdiğini bildirerek sözlerine şöyle devam etti:

“Yatırımların bölgelere çekilmesi devlet başkanının özel kontrolü altındadır. Bölgemiz Türkiye Cumhuriyeti şirketleriyle aktif olarak işbirliği yapmaktadır. 2023 yılı sonunda ticaret hacmi 321,5 milyon dolar, ihracat 303,4 milyon dolar, ithalat 18 milyon dolar olarak

gerçekleşmiştir. Kuşkusuz, bölgemizde yeni bir yüksek teknoloji üretimi yaratmaya yönelik girişimlerinizin uygulanmasıyla ilgileniyoruz. Kendi adımıza, fikirlerinizin hayata geçirilmesinde kapsamlı destek sağlamaya hazırız.”

Turegaliev, ayrıca holdingin bölgeye girişinin yeni teknolojilerin transferi, yeni istihdam yaratılması ve genel olarak bölge ekonomisi üzerinde olumlu bir etki yaratması açısından umut verici bir öneme sahip olduğunu vurguladı.

Fatinoğlu Holding'in dünya pazarındaki en büyük sıhhi tesisat ve radyatör üreticilerinden biri olarak Türkiye'nin en çok ihracat yapan şirketleri arasında yer aldığını belirtmek gerekir.

KAZAKİSTAN’DA YAPAY ZEKAYI GELİŞTİRMEYE YÖNELİK 5 YILLIK HÜKÜMET PROGRAMI KABUL EDİLDİ

“Stratejik belge” niteliği taşıyan program, ülke ekonomisinin çeşitli sektörlerinde yapay zeka teknolojilerinin kullanımını artırmayı amaçlamaktadır. Programla yapay zeka kullanımı özellikle devlet idaresi, petrol ve gaz, madencilik, enerji, ulaştırma, lojistik, su temini ve tarım sektörlerinde yaygınlaştırılacaktır.

Ayrıca bu alandaki altyapı geliştirme çalışmaları kapsamında ülkede süper bilgisayar kurulması, veri merkezleri ile ulusal yapay zeka platformunun oluşturulması ve fiber optik iletişim ağlarının geliştirilmesinin yanı sıra beşeri sermayenin arttırılmasına yönelik de bir dizi eğitim programı düzenlenmesi planlanmaktadır.

Kazakistan Başbakanı Oljas Bektenov, yaptığı açıklamada, dünyada yapay zeka kullanımının 2030’a kadar yüzde 70 ek ekonomik etki yaratabileceğine ve yapay zeka sayesinde birçok rutin görevin otomatikleştirileceğine dikkati çekti.

Yeni programla 2029 yılına kadar yapay zeka kullanılarak üretilen ürün sayısını ülkede 5

kat artırmayı hedeflediklerini kaydeden Bektenov, yapay zeka alanında nitelikli uzmanlara ihtiyaçları olduğunu, dolayısıyla yetkili bakanlıkların bu alanda eğitim alacak öğrenci kontenjanı ile bölgelerde programlama okullarının sayısını artırma konusunda görevlendirildiğini bildirdi.

5 milyon kişi yapay zeka konusunda eğitilecek Kazakistan Dijital Kalkınma, İnovasyon ve Uzay Sanayi Bakanı Jaslan Madiyev de “2024-2029 Yapay Zekayı Geliştirme Konsepti” ile ülkede yapay zeka ekosistemi yaratmayı amaçladıklarını belirtti. Madiyev konseptin veri, altyapı, insan sermayesi, bilimsel araştırma, düzenleyici ortam ve hızlandırma programları gibi 6 ana alandan oluştuğunu belirterek “2029 yılına kadar ülkede 5 milyon kişiyi yapay zeka becerileri konusunda eğitmeyi, 500 bin sektör uzmanı yetiştirmeyi, bilişim teknolojileri ihracatını ise 5 milyar dolara yükseltmeyi hedefliyoruz” dedi.

TÜRKMENİSTAN, KAZAKİSTAN VE AFGANİSTAN KARGO TAŞIMA KOŞULLARINI GÖRÜŞTÜ

Kazakistan'ın Aktau kentinde 19 Temmuz'da düzenlenen Birinci Kuzey-Güney Ticaret ve Lojistik Forumu sırasında Türkmenistan, Kazakistan ve Afganistan'dan ulaştırma yetkilileri üçlü bir toplantı gerçekleştirdi. Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı'nın bildirdiğine göre katılımcılar üç ülke arasında ulaştırma sektöründeki işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan geniş bir yelpazedeki konuları ele aldılar. Görüşmeler, Pakistan'a kadar uzanan Kazakistan-Türkmenistan-Afganistan güzergahı boyunca kargo taşımacılığı koşullarına odak-

landı. Toplantıda ayrıca Türkmen-Afgan sınırından Afganistan'ın Herat şehrine kadar uzanacak bir demiryolunun inşasına Türkmen, Afgan ve Kazakların katılım potansiyeli araştırıldı.

Yetkililer, Kazakistan-Türkmenistan-Afganistan ulaşım güzergahının Kuzey-Güney transit koridorunun hayati bir bileşeni olarak önemini vurguladılar. Bu güzergahın etkin kullanımının başlangıçta 5 ila 8 milyon ton yükün taşınmasını sağlaması ve uzun vadede 20 ila 30 milyon tonluk bir potansiyele sahip olması beklenmektedir.

KAZAKİSTAN “YEŞİL” ENERJİYİ AZERBAYCAN ÜZERİNDEN İHRAÇ EDECEK

Kazakistan, Azerbaycan’ı transit bölge olarak kullanarak Avrupa’ya “yeşil enerji” ihraç etme niyetini açıkladı.

SK News, planların Azerbaycan Büyükelçisi Alim Bayel tarafından Büyükelçilikte düzenlenen Azerbaycan-Kazakistan turizm forumunda açıklandığını bildirdi. Bayel, iki ülke arasında özellikle enerji alanındaki yakın ticari ve ekonomik işbirliğini hatırlattı ve Trans-Hazar güzergahının önemini vurguladı.

Daha önce Taşkent Ekonomik Forumu çerçevesinde Kazakistan, Azerbaycan ve Özbekistan Enerji Bakanlıkları yeşil elektrik kaynaklarının geliştirilmesi ve gelecek vaat eden pazarlara ulaştırılması konusunda bir anlaşma imzalamıştı.

Avrupa Birliği temiz enerji elde etmeye ilgi duyduğunu ifade etmektedir.

Kazakistan Enerji Bakanlığı Başkanı Almasadam Satkaliyev, “Azerbaycan şu anda Karadeniz’in dibine kablo döşenmesi projesini inceliyor” dedi. Projede beklenen yatırım miktarının yüksekliğine de dikkat çekildi.

TGS-SOLAR GÜNEŞ PANELİ TESİSİNİN TEMELİ KAZAKİSTAN'DA ATILDI

Almatı İş Geliştirme Şirketi LLP'nin eşlik ettiği yatırım projesi, tesisin inşası için 2 hektardan fazla bir arsanın tahsis edildiği ve hammadde tedariki ve bitmiş ürünlerin Kazakistan ve komşu ülkelerdeki potansiyel müşterilere sevkiyatı için uygun bir lojistik konum sağlayan "Yenilikçi Teknolojiler Parkı" Özel Ekonomik Bölgesi topraklarında uygulanacaktır. Yaklaşık 2,5 bin metrekarelik bir alana sahip olan işletme yılda 250.000 adede kadar güneş modülü üretecektir. Bir modülün kapasitesi 585 W olacaktır. Ürünler TGS-Solar markası altında üretilecektir.

Yıllık 150 MW kapasiteli güneş modülü tesisi, otomatik güneş modülü montaj hatları, lazer plazma kesiciler ve otomatik kaynak makineleri dahil olmak üzere modern ekipmanlarla donatılacaktır. Tesis, kent ekonomisinin geli-

şimi için ek bir teşvik unsuru olacak, 100'den fazla istihdam yaratacak ve Kazakistanlı bileşen ve malzeme üreticilerinden oluşan bir zincir oluşturacaktır.

Şu anda Kazakistan'da yenilenebilir enerjinin payı yüzde 5,8 olup, 2035 yılına kadar bu oranın yüzde 16'ya çıkarılması planlanmaktadır. Proje, yenilenebilir enerji kaynaklarının (YEK) elektrik üretimindeki payını arttırmayı amaçlamaktadır. Tesisin inşası, devlet başkanının enerji mühendisliğini geliştirmek ve 2060 yılına kadar karbon nötrlüğüne ulaşmak için belirlediği hedefleri karşılamaktadır.

ÖZBEK-TÜRK OSB PROJESİ HIZ KESMEDEN DEVAM EDİYOR

Özbek-Türk OSB'sinin inşaatı Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te yükselmektedir. Hazıranda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin (TOBB) ev sahipliğinde gerçekleştirilen Türkiye-Özbekistan İş Forumu'nda, OSTİM OSB Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın ve Özbekistan Yatırım, Sanayi ve Ticaret Bakanı Laziz Kudratov arasında yatırım sözleşmesi imzalandı.

Özbekistan Cumhurbaşkanlığı iradesiyle 15 Aralık 2023'te OSTİM tarafından yönetilmesi kararlaştırılan Özbek-Türk OSB Projesi'nde planlama süreçleri tamamlandı.

İnşaat süreçlerinin tüm hızıyla devam ettiği bölgede yatırımcı görüşmeleri, altyapı ihaleleri, yeni alanların planlanması da hız kazandı. 100 hektarlık bölgede, OSTİM Global Proje ve Teknoloji AŞ'nin yürütücülüğünde, yatırımcılara yönelik hazırlıklar devam etmektedir.

5 ülkeye gümrüksüz ihracat imkanı Orta Asya yatırımlarında yeni adres olarak öne çıkan Özbek-Türk OSB'sinde yer alacak firmalar, Rusya'nın da dahil olduğu Avrasya Gümrük Birliği üyesi 5 ülkeye gümrüksüz ihracat yapacak.

Bölgede yönetim binası, anaokulu, ilkokul,

teknik kolej, otel, spor kompleksi ve poliklinik binaları gibi alanların inşaat çalışmaları da tüm hızıyla sürmektedir.

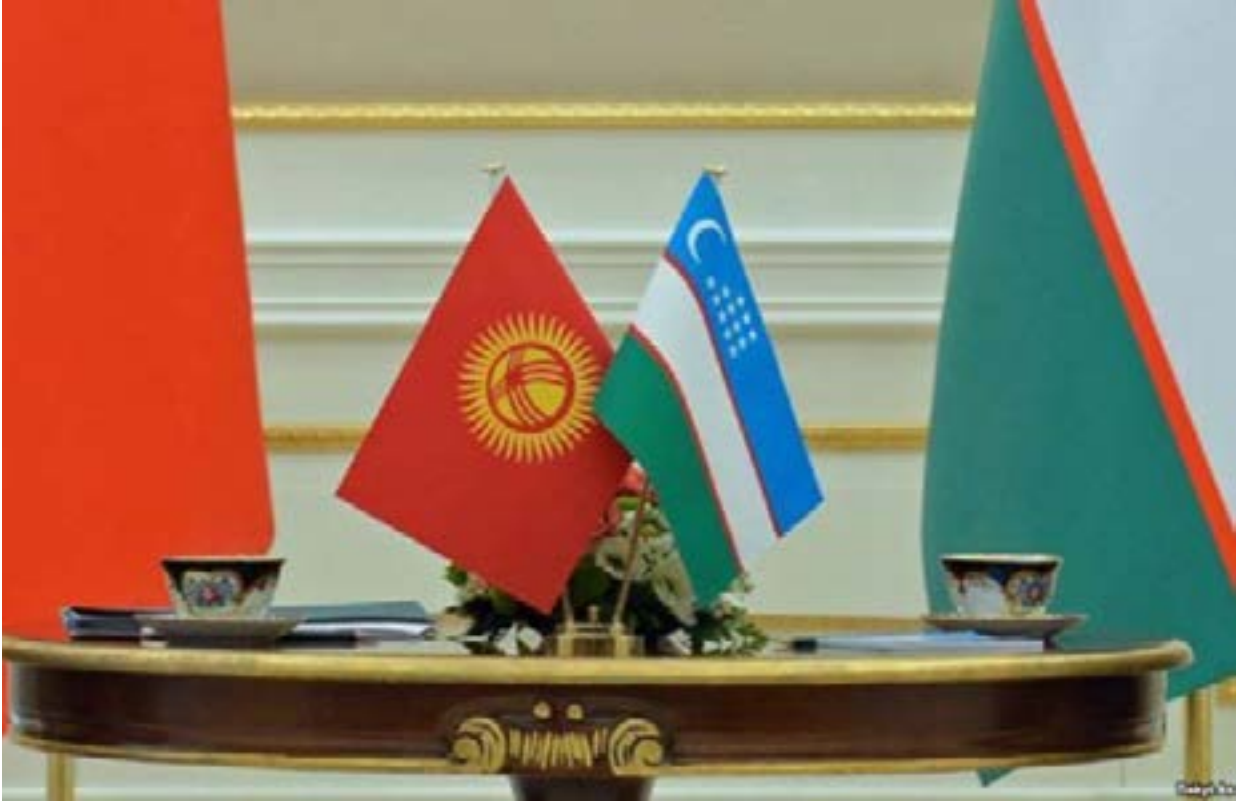
“Türkiye’den yatırım yapmak isteyen firmalarla görüşmeler devam ediyor”

Özbek-Türk OSB'sinin planlama ve inşaat süreçlerinde görev alan OSTİM OSB Bölge Müdürü ve Özbekistan Projesi Koordinatörü Adem Arıcı, projede gelinen son duruma ilişkin bilgi verdi.

OSB'nin koordinasyonu kapsamında 6-13 Temmuz tarihlerinde Taşkent'te bulunan Arıcı, Özbekistan Yatırım, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile bölgede sanayi üretiminin başlaması için yapılması gereken çalışmaların hızlandırılmasına yönelik yoğun işbirliği içinde olduklarını söyledi.

Yatırımcı görüşmeleri, altyapı ihalesi değerlendirme, yeni alanların planlanması, ofis ve saha çalışmalarının kesintisiz devam ettiğini anlatan Arıcı, “Türkiye’den yatırım yapmak isteyen firmalarla görüşmeler devam ediyor. Özbekistan’daki Türk iş insanları ile sürekli görüşmeler yapılarak bölgenin yatırım ve işbirliği imkanları değerlendiriliyor” dedi.

ÖZBEKİSTAN'IN BAŞKENTİNDE ÖZBEK-KIRGIZ İŞ FORUMU DÜZENLENDİ

Taşkent'te düzenlenen Özbek-Kırgız iş forumu yetkilileri, bölgesel yapıların başkanlarını, sanayi derneklerini ve her iki ülkeden 350'den fazla girişimciyi bir araya getirdi. Konu Özbekistan Hükümeti Basın Servisi tarafından bildirildi.

Forumun açılışında Özbekistan Başbakan Yardımcısı Zhamshid Khodjaev, Özbekistan ile Kırgızistan arasındaki ilişkilerin güçlenmeye devam ettiğini vurguladı. Hodayev, bunun iki ülke liderleri arasındaki sürekli diyalog sayesinde mümkün olduğuna inandığını belirtti.

İki ülke arasındaki ticaret hacminin 1 milyar doları aştığı kaydedildi. Kırgızistan ve Özbekistan yetkilileri, tekstil, plastik, ayakkabı, inşaat malzemeleri, gübre, ev aletleri, gıda ve bilişim hizmetleri gibi çok çeşitli malların karşılıklı tedarikinin artacağını belirtti.

Forum sonucunda gıda üretimi, inşaat malzemeleri, lojistik merkezi kurulması, atık yönetimi, maden arama, kömür tedariki, IT hizmetleri, elektrikli aletler ve tarım ürünleri gibi çeşitli sektörlerde 20 anlaşma, memorandum ve ticaret sözleşmesi imzalandı.

CEVDET YILMAZ, TÜRKMEN GAZININ TÜRKİYE ÜZERİNDEN TEDARİKİNİN ÜLKENİN MİLLİ REFAHINA KATKI SAĞLAYACAĞINI VE AVRUPA’NIN ENERJİ GÜVENLİĞİNİ SAĞLAYACAĞINI SÖYLEDİ

Cevdet Yılmaz, Türkmen gazının Türkiye üzerinden tedarikinin ülkenin milli refahına katkı sağlayacağını ve Avrupa’nın enerji güvenliğini sağlayacağını söyledi.

Türkiye Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Azerbaycan’da Türk Devletleri Teşkilatı’na (TDT) üye devletlerin gayri resmi zirvesinde yaptığı konuşmada Türkmen gazının Türkiye üzerinden temininin, ülkenin ulusal refahına ve Avrupa’nın enerji güvenliğine katkı sağlayacağını söyledi.

Yılmaz, Türkiye’nin TDT çerçevesinde bir enerji mekanizmasının oluşturulmasına

olumlu baktığını ve bu yönde iş birliğini geliştirme niyetinde olduğunu vurguladı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı ayrıca, dünya enerji merkezlerinde devam eden değişime ve Türk devletlerinin coğrafi konumunun giderek artan önemine dikkat çekti. Cevdet Yılmaz’a göre, bu faktörler bölgede enerji işbirliği için yeni fırsatlar sunarken, Avrupa enerji güvenliğinin sağlanmasında da önemli bir rol oynayabilir.

TÜRKİYE, TÜRKMEN GAZININ TAKAS YOLUYLA SEVKİYATI KONUSUNDA ANLAŞMAYA VARILMASINI BEKLİYOR

Türkiye yakın gelecekte Türkmen gazının takası konusunda bir anlaşmaya varılmasını beklemektedir. Report'a göre, bu konu Türkiye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından Bloomberg'e verilen bir mülakatta dile getirildi.

Bayraktar, "Türkiye şu anda Türkmenistan'dan komşu İran üzerinden gaz takası (swap) yoluyla gaz ithal etme olasılığını incelemektedir" dedi.

Bakan, bu ay içinde bir anlaşmaya varma-

yı umduğunu da sözlerine ekledi. Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi (SOCAR) ve Türk gaz devlet şirketi Botaş, 4 Haziran 2024 tarihinde Türkmen gazını Azerbaycan ve üçüncü ülkeler üzerinden Türkiye'ye tedarik etmek için bir işbirliği anlaşması imzalamıştı.

Mart 2024'te de Türkmenistan ve Türkiye arasında doğalgaz ortaklığının geliştirilmesine ilişkin Karşılıklı İşbirliği Memorandumu imzalanmıştı.

KIRGIZISTAN VE TÜRKİYE E-TİCARETİ GELİŞTİRMEK İÇİN GÜÇLERİNİ BİRLEŞTİRECEK

‘Türkiye ve Kırgızistan’ın elektronik ticaret alanındaki ortak çalışmaları devam edecek’. Kırgızistan’ın Türkiye’deki Ticaret Temsilcisi Chyngyz Toktobekov ile Türkiye Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürü Hakan Çevikoğlu arasında 19 Temmuz’da Ankara’da yapılan görüşmede bu husus dile getirildi.

Kırgız Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığı basın servisinden yapılan açıklamaya göre, görüşmede e-ticaret ve lojistik alanındaki mevcut ve planlanan çalışmalar ele alındı. Toktobekov, Kırgızistan’da başka bir toplantı düzenlemeyi ve Kırgız e-ticaret sistemini tanımayı önerdi.

Görüşmelerin ardından iki ülke arasında e-ticaretin geliştirilmesine yönelik ortak çalışmaların sürdürülmesi için Çevikoğlu ve eki-

binin Kırgızistan’ı ziyaret etmesi konusunda anlaşmaya varıldı.

Daha önce, Kırgızistan-Türkiye Hükümetlerarası Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Komisyonu’nun 11. toplantısı çerçevesinde, Kırgızistan Ekonomi Bakanlığı’na bağlı Türkiye Ticaret Misyonu, Kırgızistan Bakanlar Kurulu Başkanı Akylbek Zhaparov ve Hakan Çevikoğlu arasında bir toplantı düzenlenmişti. Toplantı sonucunda taraflar, Türkiye Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (Pttem) ile Kırgızpochtasy OJSC arasında işbirliğinin geliştirilmesi konusunda mutabık kaldı.

Varılan anlaşmalar çerçevesinde Kırgızpochtasy OJSC ve Eldik OJSC (RSK Bank) yönetimi, Pttem’in İstanbul’daki lojistik depoları hakkında bilgi aldı ve daha fazla ortak çalışma için bir çalışma grubu kurmaya karar verdi.

TÜRKİYE YILDA 1 MİLYON ELEKTRİKLİ OTOMOBİL ÜRETMEYİ PLANLIYOR

Türk yetkililer yılda yaklaşık 1 milyon elektrikli otomobil üretmeyi planlamaktadır. TRT Haber'in bildirdiğine göre, bu bilgi Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından verildi.

Erdoğan, "Elektrikli otomobil üretimini teşvik etmek için 5 milyar dolar değerinde bir önlem paketi başlatıyoruz ve bu sayede yılda 1 milyon adet elektrikli otomobil üretmeyi hedefliyoruz" dedi.

Erdoğan, Temmuz ayı başında Türkiye'nin

dünyanın en büyük elektrikli otomobil üreticisi Çinli BYD ile 1 milyar doların üzerinde bir anlaşma imzaladığını hatırlattı. "Diğer şirketlerle görüşmelerimiz devam ediyor. Tüm bunlar sadece bir başlangıç" dedi.

BYD ile yapılan anlaşma, Türkiye'de yılda 150.000 elektrikli ve hibrid otomobil üretme kapasiteli bir fabrikanın açılmasını öngörmektedir.

TÜRKİYE’NİN MALATYA ŞEHİRİ OŞ VE BATKEN İLE TİCARETİ ARTIRMAYI HEDEFLİYOR

Kırgızistan’ın Türkiye’deki Ticaret Temsilciliği, Malatya Belediyesi ve Ticaret ve Sanayi Odası ile bir toplantı gerçekleştirdi. Konu Ekonomi Bakanlığında bildirildi.

Taraflar, Malatya ile Batken ve Oş şehirleri arasında kardeş şehir protokolleri ile kurulan ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi konularını ele aldı.

Ticaret hacminin artırılması, ithalat ve ihracat fırsatlarının değerlendirilmesi, ticari engellerin ve bürokratik süreçlerin hafifletilmesi ve Malatya, Oş ve Batken arasındaki yatırım fırsatlarına odaklanıldı.

Ticaret Temsilcisi Chyngyz Toktobekov katılımcıları Kırgızistan’daki karşılıklı yatırım fırsatları, tarım, tekstil, inşaat alanlarındaki işbirliği hakkında bilgilendirdi ve bir iş forumu düzenlemeyi önerdi.

Bu öneri Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Basri İlhan ve Belediye temsilcisi tarafından desteklendi. Toplantı sonucunda en kısa zamanda bir iş forumu düzenlenmesine karar verildi.

ÇİN'DEN ORTA KORİDOR ÜZERİNDEN TÜRKİYE'YE İLK YÜK TRENİ SEFERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Orta Koridor üzerinden Çin'den Türkiye'ye ilk yük treni seferi gerçekleştirildi.

BMG bu konuda "Azerbaycan Demiryolları" JSC'ye (ADY) atıfta bulunarak bilgi verdi.

Edinilen bilgiye göre, 28 Haziran'da Orta Asya-Hazar Denizi-Azerbaycan-Gürcistan güzergahında Çin'in Jiangsu eyaletinin başkenti Nanjing'den ev eşyaları ve gün-

lük ihtiyaç malzemelerinin yüklendiği 110 konteynerden oluşan bir tren yola çıktı.

Şu anda Orta Asya, Hazar Denizi, Azerbaycan, Gürcistan ve Karadeniz üzerinden geçerek Çin ile Avrupa arasında çeşitli yönlerde kargo taşımacılığı yapılmaktadır.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI LİDERLERİ AZERBAIJAN'IN BİR DİZİ PROJE- DEKİ ÇABALARINI TAKDİRLE KARŞILADI

Türk Devletleri Teşkilatı'na üye ülkelerin liderleri, Azerbaycan'ın bir dizi uluslararası projede gösterdiği çabaları takdirle karşıladı.

Report'un haberine göre, bu husus 6 Temmuz'da Şuşa'da imzalanan "Türk Devletleri Teşkilatı Gayri Resmi Zirvesi Karabağ Deklarasyonu" metninde ifade edildi.

Belgede, devlet başkanlarının Bakü-Tiflis-Kars demiryolu hattının modernizasyonunu ve bu hat boyunca mal ve araçların gümrük kontrolünün hızlandırılmasını

amaçlayan Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan arasındaki üçlü çabaları takdir ettikleri belirtildi. Ayrıca Deklarasyonu imzalayanlar, yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji verimliliği alanında işbirliğinin geliştirilmesi de dâhil olmak üzere, Türk devletleri arasında enerji alanında stratejik ortaklığın önemini vurgulayarak, Azerbaycan, Kazakistan ve Özbekistan'ın enerji sistemlerinin entegrasyonuna ilişkin projedeki ("Yeşil Koridor") son gelişmeleri memnuniyetle karşıladıklarını ifade ettiler.

AZERBAJYCAN VE ÖZBEKİSTAN, HÜKÜMETLERARASI KOMİSYONUN 13. TOPLANTISINI GERÇEKLEŞTİRDİ

Azerbaycan ve Özbekistan arasında işbirliğine ilişkin hükümetler arası ortak komisyonun 13. toplantısı Buhara'da gerçekleştirildi. Bu husus Ekonomi Bakanlığı'na atfen Report tarafından bildirildi.

Komisyonun eş başkanları Azerbaycan Ekonomi Bakanı Mikail Cabbarov ve Özbekistan Yatırım, Sanayi ve Ticaret

Bakanı Laziz Kudratov, komisyonun ticari ilişkilerin geliştirilmesi ve ortak projelerin hayata geçirilmesi için etkili bir platform olduğunu vurguladı.

İkili ticari işbirliğinin ekonomik ilişkilerin ana yönü olduğu belirtildi. Geçen yıl Özbekistan ile ticaret hacmi yaklaşık 180 milyon ABD doları olarak gerçekleşti.

Bu yılın ilk beş ayındaki sonuçların ardından

bu rakam 70 milyon dolara yaklaştı. Azerbaycan'da sanayi, ticaret, ulaştırma, inşaat, tarım ve hizmet alanlarında 90'dan fazla Özbek şirketi kayıtlı bulunmaktadır.

Sanayi alanındaki ortak yatırımlar başarılı bir işbirliği örneği oluşturmuştur. Hajikabul Endüstri Parkı'nda ortak bir proje çerçevesinde otomobil üretilmektedir. 1 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla işbirliği kapsamında 5.300'den fazla Chevrolet otomobil üretilmiştir. Proje ayrıca kamyonet, kamyon ve otobüs üretimini de kapsamaktadır.

Azerbaycan'da pamuk ve ipek kümelerinin kurulmasına yönelik başarılı ortaklık devam etmektedir. Bölgeler arası forumlar da bu işbirliğinin ilerletilmesine katkıda bulunmaktadır.

Azerbaycan ve Özbekistan ulaşım ve transit alanında da büyük bir potansiyele sahiptir.

İkili işbirliğinin bir diğer önemli alanı da enerji sektörüdür. İki ülkenin şirketleri - SOCAR ve Uzbekneftegaz OJSC - Azerbaycan ve Özbekistan'daki petrol yataklarının

ortak geliştirilmesi, petrol ve gaz sektöründeki projelerin uygulanması ve diğer alanlarda işbirliği yapmaktadır. Gelecekte, Orta Asya ülkelerinden Avrupa'ya Azerbaycan üzerinden elektrik ihraç edilmesi olasılığı değerlendirilmektedir.

Önemli bir elektrik üreticisi ve ihracatçısı olan Azerbaycan, kendi toprakları üzerinden elektrik transiti için geniş fırsatlar sunmaktadır. Mayıs 2024'te Azerbaycan, Özbekistan ve Kazakistan'ın enerji sistemlerinin birbirine bağlanmasına ilişkin imzalanan İşbirliği Memorandumu, bu alanda etkili ve karşılıklı yarar sağlayan işbirliğinin bir göstergesidir.

Sağlık, turizm, kültür, eğitim ve diğer alanlarda da başarılı ortaklıklar gerçekleştirilmektedir.

Toplantının sonunda nihai bir protokol imzalandı. Belge ticaret ve ekonomi, enerji, ulaştırma ve transit, tarım, inovasyon ve diğer alanlardaki ortaklığın güçlendirilmesini yansıtmaktadır. Ziyaret çerçevesinde Azerbaycan heyeti Buhara'nın tarihi eserlerini de yakından tanıma imkanı buldu.

AZERBAJYCAN TANKERİ ZANGILAN İLK SEFERİNİ BİR TÜRKMEN LİMANINA YAPTI

Azerbaijan Caspian Shipping Company CJSC'nin (ASCO) siparişi üzerine Bakü Tersanesi'nde inşa edilen yeni tanker Zangilan, 17 Temmuz'da ilk ticari seferini gerçekleştirdi. Gemi, Türkmenistan'ın Aladzha limanından Azerbaycan'ın Sangachal limanına başarılı bir şekilde Türkmen ham petrolü sevkiyatı gerçekleştirdi. "Zangilan" tankeri tarafından teslim edilen petrolün Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı üzerinden transit geçmesi planlanmaktadır ve bu da bu rotanın enerji ihracatı konusundaki stratejik önemine işaret etmektedir.

Cumhurbaşkanı Aliyev'in katılımıyla 2

Temmuz 2024 tarihinde Bakü'de resmi olarak hizmete giren Zangilan tankeri yeni nesil modern bir gemidir. Tanker 141 metre uzunluğunda ve 16,9 metre genişliğindedir. Gemi altı kargo tankı ile donatılmış olup toplam 7.800 ton taşıma kapasitesine sahiptir.

Zangilan tankerinin ilk seferinin başarıyla tamamlanması, Azerbaycan ve Türkmenistan arasında enerji kaynaklarının taşınması alanındaki işbirliğinin güçlendiğini göstermekte ve Hazar Denizi'nde deniz taşımacılığının geliştirilmesi konusunda yeni perspektifler açmaktadır.

AZERBAIJANLI ŞİRKET ÖZBEKİSTAN'DA ÜÇ ADET 110 KV TRAFİ MERKEZİNİ MODERNİZE EDİYOR

Özbek Enerji Bakanlığı, Azerbaycan'dan AZENCO OJSC'nin Özbekistan'daki üç 110 kV trafo merkezini modernize edeceğini bildirdi.

JSC "National Electric Networks of Uzbekistan" Dünya Bankası ile birlikte "Elektrik Endüstrisinin Dönüşümü ve Sürdürülebilir Elektrik İletimi" adlı bir yatırım projesi yürütmektedir.

Proje, omurga elektrik ağlarının ve trafo merkezlerinin geliştirilmesini, sektörde dijital teknolojilerin kullanılmasını ve yenilenebilir enerji kaynaklarının birleşik enerji ağına entegrasyonunu amaçlamaktadır.

Proje kapsamında ülke genelinde 22 adet

110-500 kV trafo merkezi modernize edilecek ve yeniden inşa edilecektir. Özellikle 110 kV trafo merkezlerinin modernizasyonu ve yeniden inşası için uluslararası ihaleler düzenlenmiştir.

İhale sonucunda Azerbaycan'dan AZENCO OJSC kazanan olarak ilan edilmiştir. 19 Temmuz 2024 tarihinde, kazanan şirket ile projelerin uygulanmasına ilişkin bir anlaşma imzalanmıştır.

Bu üç trafo merkezinin tamamen modernizasyonu ve yeniden inşası, yaklaşık 100 MVA (megavolt-amper) ek kapasite sağlayacak ve bu da Fergana, Khorezm ve Taşkent bölgelerindeki konutlar ve endüstriyel tüketiciler için elektrik arzının güvenilirliğini önemli ölçüde artıracaktır.

TÜRKMEN GAZI ORTADOĞU PAZARINA AÇILIYOR

İran ve Türkmenistan arasında Aşgabat'ta yapılan müzakerelerde yılda 10 milyar metreküp doğal gaz satışı için sözleşmeler imzalandı. Buna göre Türkmenistan, İran'a yılda 10 milyar metreküp doğalgaz gönderecek, İran da aynı miktarda gazı sınırda Irak'a verecek.

Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada Devletabat, Serah, Hangeran yönünde yılda 40 milyar metreküpe kadar gaz hacminin artırılmasının planlandığı aktarıldı.

Anlaşma kapsamında alt yapının güçlen-

dirilmesi amacıyla İranlı şirketler Türkmenistan'da 125 kilometre uzunluğunda yeni bir gaz boru hattı ile üç gaz kompresör tesisinin inşasını gerçekleştirecektir.

Türkmen gazının İran üzerinden üçüncü ülkelere gönderilmesi, bir yandan dünya enerji güvenliğine pozitif katkı sağlarken, diğer yandan iki ülke arasındaki enerji işbirliğini güçlendirecektir.

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,

Rektör Vekili Prof. Dr. Almaz İBRAYEV

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Prof. Dr. Nasuh USLU

Editör: Prof. Dr. Nasuh USLU

Sayfa Tasarımı: Dr. Maksat ACIKAN uulu

Yayına Hazırlayanlar:

Dr. Maksat ACIKAN uulu, Natalya KURT

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov

Yerleşkesi, Bişkek

Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,

İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:

orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,

Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas

